

boommarters op diverse plaatsen in Vlaanderen.

Over steenmarters en steenuilen - Marternieuws 17

Op zaterdag 22 november 2014 hield de Steenuilenwerkgroep van Natuurpunt haar nationale contactdag, met onder meer een reeks lezingen. Een daarvan werd vanuit het marteronderzoek van het INBO ingevuld : “De opkomst van de Steenmarter: nieuwe context ook voor de Steenuil?”

De laatste jaren bestaat er voor de steenuil, zoals voor vele andere soorten van het landbouwlandschap, een groeiende bezorgdheid bij natuurbeschermers. Het verdwijnen van oude knobomen en hoogstamfruitbomen met holtes doet de broedgelegenheid voor de steenuil sterk afnemen. In verschillende regio's is daarom overgegaan tot het plaatsen van specifieke steenuilnestkasten. Nestkasten lenen zich goed om het broedsucces van een soort op te volgen, en dienen van tijd tot tijd ook te worden geschoond. Bij dergelijke nestkastcontroles was reeds menig steenuilliefhebber getuige van een nieuwe speler in het veld : de steenmarter. Steenmarters gebruiken deze nestkasten soms als dagrustplaats of eigen nestplaats, of dringen die binnen op zoek naar voedsel. In het eerste geval gaat het om het aantreffen van een marterlatrine of marterjongen in de kast, in het laatste om leeggegeten steenuileieren, gedode jongen of volwassen uilen... Doordat dergelijke sporen niet zelden in meerdere nestkasten in eenzelfde (klein) gebied kunnen worden aangetroffen, kan hierbij het beeld ontstaan van een 'marterplaag'.

In onze lezing brachten we duiding bij de relatief recente populatie-ontwikkeling van de steenmarter, en de interpretatie ervan ten aanzien van, in dit geval, de conflictsituaties met de steenuil. Ook hier gelden de basisboodschappen met betrekking tot territoriale roofdieren met grote individuele leefgebieden. Het gaat daarbij niet om veel of weinig marters, maar om hun aanwezigheid dan wel hun afwezigheid. Een steenuilnest kan slechts in één marterterritorium tegelijk liggen. Een marterterritorium proberen 'leegmaken' botst tegen het snoei-geeft-bloei-mechanisme, waarbij een vrijgekomen territorium binnen de kortste keren opnieuw wordt ingevuld vanuit een populatiereserve continu opgebouwd in een dynamisch evenwicht met de heersende situatie. De oplossing ligt, ook hier weer, in een eenvoudige preventieve maatregel : het aanbrengen van een specifiek pendel- of sluissysteem in de nestkast waarbij enkel de uil binnengeraakt.

In de marge van dit verhaal gaven we ook de boodschap mee er op te waken, bij het plaatsen van steenmarternestkasten, dat deze – in omgekeerde zin – evenmin zouden verworden tot een ecologische val voor (steen)uilen.